

NGHIÊN CỨU LỊCH SỬ TIẾN HÓA BỒN TRẦM TÍCH SÔNG LA NGÀ TẠI THUNG LŨNG TÁNH LINH ĐỂ LÀM SÁNG TỎ QUÁ TRÌNH THAY ĐỔI HÌNH THÁI DÒNG CHẢY SÔNG LA NGÀ VÀ VẤN ĐỀ PHÁT TRIỂN MÔI TRƯỜNG CỔ ĐỊA LÝ Ở MIỀN ĐÔNG NAM BỘ TRONG THỐNG HOLOCEN

Chủ nhiệm đề tài: **LÊ XUÂN THUYỀN**

Cơ quan công tác: Phân viện Địa Lý tại TP. Hồ Chí Minh

Địa chỉ liên lạc: 01 Mạc Đĩnh Chi Quận 1, TP. Hồ Chí Minh

1. Mục đích, nội dung nghiên cứu

- Nghiên cứu nhịp điệu trầm tích, động lực trầm tích (đã thực hiện), môi trường trầm tích: nghiên cứu bổ sung trên mẫu lõi khoan đã được thu thập.
- Định tuổi địa chất và lập địa tầng chuẩn.
- Minh giãi sự phát triển của môi trường cổ địa lý trong mối tương quan với nhịp điệu trầm tích và môi trường trầm tích.

2. Kết quả nghiên cứu về mặt khoa học

Lần đầu tiên, kết quả nghiên cứu chi tiết về thạch học và tuổi tuyệt đối trầm tích trong vùng thung lũng Tánh Linh cho thấy:

- Xâm thực-bóc mòn đã phát triển khá mạnh trong thung lũng Tánh Linh và quá trình bồi lấp diễn ra chủ yếu từ giai đoạn cuối Pleistocen.
- Tốc độ trầm tích rất cao trong giai đoạn ngắn cách nay 12,5 - 9,7 ngàn năm có liên quan tới thay đổi hình thái cấu trúc thung lũng do các hoạt động tân kiến tạo (phun trào bazan cuối Pleistocen muộn ở phần hạ du đã làm thung lũng trở nên tương đối khép kín và thuận lợi cho quá trình lắng đọng vật liệu trầm tích). Gia tăng lưu lượng dòng chảy và xói mòn trong lưu vực cũng làm tăng khối lượng trầm tích trong thung lũng vào giai đoạn này.
- Thay đổi hình thái cấu trúc thung lũng cũng kèm theo thay đổi dạng dòng chảy La Ngà trong thung lũng. Dòng chảy dạng dải đã chuyển sang dạng dòng uốn khúc như hiện nay, từ sau 9,7 ngàn năm thuộc Holocen sớm.
- Có diễn biến đan xen khí hậu ấm và lạnh trong khoảng thời gian từ 12,5 ngàn năm cho tới ngày nay.
- Hồ Biền Lạc liên thông với sông La Ngà và được hình thành cách nay khoảng 9 ngàn năm là kết quả bồi lấp cục bộ của quá trình sườn và sông, và là hậu quả gián tiếp tiếp của sự thay đổi cấu trúc bồn trũng liên quan tới hoạt động tân kiến tạo-phun trào.

3. Kết quả đã và đang ứng dụng vào thực tiễn

Kết quả nghiên cứu đang được các đồng nghiệp tại Liên đoàn Địa chất bản đồ miền Nam tham khảo sử dụng trong dự án đo vẽ tờ bản đồ địa chất Tánh Linh.

4. Kết quả đào tạo sau đại học: không

5. Danh mục các sản phẩm khoa học của đề tài

Lê Xuân Thuyên. Diễn biến động lực trầm tích Đệ tứ trong thung lũng Tánh Linh. Tạp chí Các khoa học về Trái đất. (đã được biên tập và chuẩn bị đăng).

6. Đánh giá và kiến nghị: không